

S-06

Palyatif Bakım Hastalarının Bakım Bağımlılığı Düzeylerinin ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Duygu Yıldırım¹, Esra Akın Korhan¹, Sinem Çalışkan², Hatice Ateş², Deniz Cafer², Okan Artun², Meltem Uyar³

¹İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Esasları AD

²İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Esasları AD

³Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji Ve Reanimasyon Ana Bilim Dalı

Amaç: Hemşirelerin hastalara bakım verirken hastaların bakım gereksinimlerini ve bağımlılık düzeylerini saptayarak bakımı planlaması ve değerlendirmesi oldukça önemlidir. Bu çalışmanın amacı, palyatif bakım alan hastaların bakım bağımlılığı düzeylerini ve bakım bağımlılığı düzeylerini etkileyen faktörleri belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini İzmir ilinde bulunan iki farklı hastanenin palyatif kliniklerinde yatan hastalar; örneklemini ise bu klinikte yatan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 50 hasta oluşturmuştur. Araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için gerekli izinler alınmıştır. Araştırma verileri 01 Haziran 2019- 30 Temmuz 2019 tarihleri arasında, hastaların sosyodemografik özelliklerini içeren “Hasta Tanıtım Formu” ve “Bakım Bağımlılığı Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hastalarla yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde sayı-yüzde dağılımı, ortalama ve parametrik ve parametrik olmayan testler kullanılmıştır.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 55.04±17.87 olup %52.0’si erkektir. Araştırmaya katılanların %54’ünün ilköğretim mezunu olduğu, %70’nin son 3 yılda kanser tanısı aldığı saptanmıştır. Katılımcıların %82’si bir aydan daha kısa süredir palyatif bakım kliniğinde tedavi görmektedir ve %92’si tanı aldıktan sonra en az bir kez palyatif bakım kliniğine bakım ve tedavi için yatmıştır. Hastaların %60’ının sadece kemoterapi tedavisi aldığı tespit edilmiştir. Hastaların bakım bağımlılığı ölçeği toplam puan ortalamasının 53.20±18.87 olduğu saptanmıştır. Hastaların yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, tanısı, palyatif bakıma yatış sıklığı, tanı alma zamanı ve tedavi değişkeni ile Bakım Bağımlılığı Ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (p>0.05).

Sonuç: Bu çalışmada, palyatif bakım tedavisi alan hastaların bakım bağımlılığı ölçeğinden ortalama bir puan aldıkları ve bakım gereksinimlerini karşılamada genel olarak kısmen bağımlı oldukları sonucuna varılmıştır. Palyatif bakım hastalarına kaliteli bakımın verilebilmesi için hastanın bakımından primer sorumlu olan hemşirelerin, hasta bakımını planlamadan önce yaşam için gerekli olan temel gereksinimlerini hastanın karşılayabilme durumunu ve bağımlılık düzeyini değerlendirmesi ve hastaların bağımlılık düzeylerine göre hemşirelik bakımının planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: bakım bağımlılığı, palyatif bakım, hemşirelik